

Cal limitar els vols curts pel clima?

Un debat parlamentari sobre si prohibir els vols curts amb alternativa ferroviària és una mesura climàtica justificada o una restricció desproporcionada.

1. Guia del professor (moció, cronograma i argumentari)
2. Full d'avaluació
3. Targetes de postura (retallables)
4. Fitxa de preparació de l'alumne (fotocopiar)

Cal limitar els vols curts pel clima?

Haurien de prohibir-se els vols curts quan existix una alternativa raonable en tren.

FORMAT	DURADA	AGRUPAMENT
parlamentario	50-55 min	Dos equips + moderació

Objectius

- Aplicar el concepte d'externalitat negativa a les emissions del transport aeri.
- Avaluar quan està justificada la intervenció de l'Estat sobre les decisions individuals.
- Comparar l'impacte real de la mesura amb el cost econòmic i social que genera.

Conceptes clau: externalitats · intervenció de l'Estat · cost d'oportunitat · medi ambient · transport

Encaix curricular

- **Eco 1BACH · U6** — Fallades de mercat — el marc d'externalitats negatives és el nucli teòric del debat.
- **Eco 1BACH · U12** — Globalització, UE i reptes contemporanis — inclou polítiques climàtiques europees i el debat sobre mobilitat sostenible.
- **Taller 3ESO · U3** — Consum intel·ligent i responsable — connecta amb la dimensió individual i col·lectiva de les decisions de consum i el seu impacte ambiental.

Competències clau: CCL · CPSAA · CC

De què va

L'avió és, per quilòmetre recorregut i passatger, un dels mitjans de transport amb major petjada de carboni. En trajectes curts, on el tren d'alta velocitat ofereix temps similars porta a porta, té sentit mantindre els vols? França va prohibir en 2023 diversos vols domèstics curts amb esta lògica. Per a uns, és una mesura climàtica necessària i un senyal cultural potent; per a altres, és una restricció desproporcionada que a penes mou el marcadore climàtic global i perjudica connexions, ocupació i llibertat d'elecció.

Argumentario

A FAVOR DE LA PROHIBICIÓ

- **L'avió emet entre 4 i 10 vegades més CO₂ per passatger-quilòmetre que el tren d'alta velocitat.** En rutes curtes on el tren ja connecta les ciutats en un temps comparable, cada passatger que vola genera una externalitat negativa evitable.
- **Quan existix alternativa viable, la restricció és proporcional.** L'Estat intervé en altres mercats per a corregir externalitats — impost sobre el tabac, normes d'eficiència energètica — ; prohibir vols amb substitut raonable segueix la mateixa lògica.

- **El preu del bitllet no inclou el cost climàtic real.** Les aerolínies no paguen el cost social de les seues emissions de forma plena; la prohibició corregix esta subvaloració del mercat sense necessitat de calcular un impost perfecte.
- **Els senyals culturals importen.** Les prohibicions canvien normes socials i expectatives; l'objectiu no és només l'estalvi d'emissions directe, sinó accelerar la transició cap a una mobilitat de baixa petjada com a estàndard.

EN CONTRA DE LA PROHIBICIÓ

- **L'impacte climàtic global és marginal.** Els vols domèstics curts representen una fracció molt xicoteta de les emissions totals; centrar la política climàtica en prohibir-los és simbòlic, no estratègic.
- **Perjudica connexions i ocupació sense alternativa equivalent per a tots.** No totes les rutes tenen un tren competitiu; en moltes regions i per a col·lectius concrets l'avió segueix sent l'única opció pràctica, i la seua eliminació retalla accessibilitat i destrueix llocs de treball en aeroports i aerolínies.
- **Millor fer el tren competitiu que prohibir l'avió.** Invertir en infraestructura ferroviària, reduir els temps i ajustar preus són mesures que atrauen els viatgers sense restriccions coercitives.
- **La llibertat d'elecció té valor.** Prohibir una manera de transport legal per a persones adultes amb informació suficient és una intervenció paternalista; la política correcta és internalitzar el cost — via impostos o mercats de carboni — i deixar que cada viatger decidisca.

Com es desenvolupa

- 0 Preparació en equips** 12 min
Cada equip rep la seua postura, prepara 3 arguments i anticipa els del rival.
- 0 Torns d'obertura** 8 min
Un portaveu per equip exposa la posició (4 min cada un), sense interrupcions.
- 0 Rèplica** 12 min
Torns alterns per a refutar el rival. Es valora respondre, no repetir.
- 0 Torn del públic** 8 min
L'alumnat no assignat pregunta als dos equips.
- 0 Tancament** 6 min
Cada equip resumix el seu millor argument en 2 minuts.
- 0 Debrief** 8 min
El profe desfà el rol: què diuen els estudis sobre l'impacte real? Distingir efecte directe de senyal de política climàtica.

Cal limitar els vols curts pel clima?

Grup / alumne: _____

Data: _____

CRITERI	1 INICI	2 EN PROCÉS	3 BÉ	4 EXCEL·LENT
Qualitat dels arguments Els arguments són pertinents, clars i connecten amb conceptes econòmics. CC	☐	☐	☐	☐
Ús d'evidència Recolza les afirmacions amb dades, exemples o comparatives entre modes de transport. CPSAA	☐	☐	☐	☐
Capacitat de refutació Respon als arguments de l'equip rival en compte de repetir els propis. CC	☐	☐	☐	☐
Expressió oral i torns S'expressa amb claredat, respecta els temps i el torn de paraula. CCL	☐	☐	☐	☐

Observacions:

Repartiment de postures

Haurien de prohibir-se els vols curts quan existix una alternativa raonable en tren.

DEFENSEU ESTA POSTURA

A favor de la prohibició

El gran impacte climàtic per passatger, l'existència d'alternativa viable i la necessitat de senyals culturals clares justifiquen la prohibició.

✂ retalla per aquí

DEFENSEU ESTA POSTURA

En contra de la prohibició

L'impacte global és xicotet, perjudica connexions i ocupació, i vulnera la llibertat individual; millor invertir a fer el tren competitiu.

✂ retalla per aquí

Preparo la meua postura

Moció: *Haurien de prohibir-se els vols curts quan existix una alternativa raonable en tren.*

La meua postura _____

Els meus 3 arguments (amb una evidència o exemple concret en cadascun):

1. Argument _____

Evidència _____

2. Argument _____

Evidència _____

3. Argument _____

Evidència _____

Una pregunta que li faré al grup rival:

Un argument de l'altre grup que hauré de refutar:

Notes durant el debat:

